

Nikita Bernardová: Institut politických studií v Lyonu – tradice, historie, význam. FHS UK, Praha 2024, 47 s. + příloha.

Francouzský vysokoškolský systém je dost odlišný od toho českého, přičemž jednou z nejdůležitějších zvláštností je specifická, třebaže dnes již méně specifická než dřív, existence tzv. *grandes écoles*. Současně jde o specifikum v českém prostředí nedostatečně reflektované, proto jsem uvítal nápad diplomantky využít jejího studijního pobytu na lyonském SciencesPo k hlubšímu prozkoumání charakteru a dějin této vysoké školy.

Autorka k tomu využila bohaté zdroje tištěných pramenů, dostupné prostřednictvím knihovny SciencesPo, a relevantní francouzskou sekundární literaturu. Provedla také rozhovor s jedním dlouholetým vyučujícím. Poněkud překvapivě naproti tomu pominula nehojnou (a v jejím rámci informačně nepřiliš bohatou, přesto však existující) literaturu českou – od meziválečných informací o zahraničních sociálněvědných vysokých školách až po politologická skripta přinejmenším od 90. let – a prameny archivní, ačkoli by jich mohlo být docela dost. Jedná se ovšem o bakalářskou práci, nadto předpokládající soustavnou práci s cizojazyčnými prameny, proto tato omezení nemíním jako výtky, spíš jako pobídky k případné další výzkumné práci.

Práce N. Bernardové je rozdělena na tři hlavní kapitoly. V první z nich autorka na základě relevantní literatury charakterizuje celý francouzský vysokoškolský systém, v jeho rámci *grandes écoles*, v jejich rámci SciencesPo a konečně její lyonskou odnož. Tato kontextualizace je provedena odpovídajícím způsobem, včetně neuniverzitních počátků a naopak současného stavu, kdy v důsledku Boloňského procesu i dalších tlaků francouzských vlád dochází ke snižování specifik „velkých škol“. Podrobnější pohled na dějiny lyonské školy poskytuje druhá kapitola, rozdělená na pět hlavních časových období. I zde přitom autorka vyšla hlavně z literatury a písemných pramenů, nedostatkem je ovšem nekritický nebo nedostatečně kritický přístup k nim. Informace nejsou vzájemně konfrontovány, natož aby byly záměrně vyhledávány další prameny (archivní, orální, možná existovaly i nějaké mediální kontroverze apod.), které by prezentované skutečnosti potvrdily či vyvrátily, doplnily a prohloubily. Celek je tak veskrze popisný a informačně zcela závislý na použitých pramenech. Místo obsahově meritorních věcí se proto někdy řeší nedostatečné materiální vybavení nebo nevhodná budova školy, o „notoricky nevyhovujících profesorech“ se dozvídáme jen z citace z *Le Monde* (s. 25), aniž by to autorka dále zkoumala, atp. Konečně třetí kapitolu práce autorka věnovala srovnání různých etap historie školy a hlubšímu vhledu do její současnosti. Zde nejvíc přináší relevantní a jinde nedostupné poznatky, a to i kvůli využití interview. Lze ovšem litovat, že zůstalo jen u tohoto jednoho, a ani mnohé další podněty se nedočkaly hlubšího zpracování: byl např. vzestup školy po roce 2000 jenom důsledkem přesunu do lepší budovy?

Předložená práce trpí i některými formálními, jazykovými nedostatky (pravopis, hovorové výrazy, nejednotný styl).

* * *

I když autorka podnikla poměrně extenzivní přípravné práce a pokusila se zohlednit různé typy pramenů, metodicky je předložená práce ukotvena zejména v literární rešerši. To by samo o sobě nemuselo být na závadu, zvláště když diplomantka musela pracovat s cizojazyčnými materiály, jako závažnější problém se mi jeví nedostatečný odstup od použitých zdrojů, absence jejich kritiky i vlastního tázání analytické povahy. Mezi obhajovanými bakalářskými pracemi nejde ovšem o nic

výjimečného, podobně jako v případě jazykových nedostatků. Současně nelze zpochybnit poměrně rozsáhlou práci, která byla výzkumu věnována, a jeho úspěšné dovedení do konce alespoň v případě přiblížení měnícího se charakteru a stěžejních momentů historie lyonské školy. Z těchto důvodů práci *Institut politických studií v Lyonu – tradice, historie, význam* **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnocení stupněm **dobře**.

V Praze dne 15. května 2024

Prof. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, PhD.